

4.9.2018

Lausunto

Opetus- ja kulttuuriministeriö
kirjaamo@minedu.fi, visio2030@minedu.fi

Asia: Suomen opettajaksi opiskelevien liitto - SOOL ry:n lausunto hallituksen esityksestä laeiksi eduskunnalle yliopistolain ja ammattikorkeakoululain muuttamisesta

Pääkohdat

Suomen opettajaksi opiskelevien liitto SOOL ry näkee positiivisena kehityssuuntana sen, että työikäisen väestön osaamista halutaan jatkossa kehittää. Lakiluonnoksessa näemme silti puutteita etenkin rahoituksen osalta.

Tilauuskoulutuksen järjestämisen vaikutuksia henkilöstön työmäärään ja tutkimuksen ja opetuksen laatuun tulee selvittää nykyistä tarkemmin.

Vieraskielisten ylemmän korkeakoulututkinnon opintopistemäärään vähentäminen uhkaa sivistystä ja väestön osaamistasoa.

Laki tilauuskoulutuksen järjestämisestä on puutteellinen

Lakiluonnos avaa korkeakouluille mahdollisuuden työnantajille ostaa lisä- ja täydennyskoulutusta työntekijöilleen. Vaikka osaamistason nosto on positiivinen asia, jättää nykyinen lakiluonnos liikaa kysymysmerkkejä ilmaan. Kirjaus siitä, että tilauuskoulutusta ei saa järjestää siten, että sillä voidaan kiertää normaali valintaprosessi opintoihin on välttämätön. Lakiluonnos ei kuitenkaan käytännössä esitä toimenpiteitä, miten taataan ja valvotaan, että tilauuskoulutus ei vaikuta muun opetuksen laatuun ja opiskelijavalintoihin.

Lakiin tulee myös kirjata, että työnantaja ei voi kiertää tilauuskoulutuksen maksuvastuutaan. Tilauuskoulutukseen ei tule voida valikoida työnantajan toimesta vain niitä henkilöitä, jotka sitoutuvat työskentelemään yrityksessä pitkään koulutuksen jälkeen ja näin maksattaa koulutus työntekijällä. Maksuvastuu tulee yksiselitteisesti olla työnantajalla.

Lausunto

Tilaukoulutus tulee kuormittamaan työmäärältä koulutuksen toteuttavien korkeakoulujen henkilöstöä. Laissa tulee kiinnittää erityistä huomioita siihen, miten voidaan taata, että korkeakoulujen henkilöstön työkuorma ei kasva lainkaan tilaukoulutusten myötä ja he voivat keskittyä normaalien valintamenettelyiden kautta opiskelemaan valittujen opettamiseen, sekä omaan tutkimustyöhönsä häiriöttä. Opetettavien kurssien opiskelijamäärät eivät saa kasvaa, koska tästä seuraisi arviointityön määrän kasvaminen. Käytännössä tilaukoulutukselle tulee siis palkata ylimääräistä henkilöstä ja muodostaa omat ryhmänsä. Mikäli tilaukoulutus voidaan toteuttaa tutkintoon johtavana koulutuksena, on pidettävä huolta, että tilaukoulutuksen laadusta ei karsita esimerkiksi opetushenkilöstön osaamisen kontaktiopetuksen määrän suhteen.

Kasvat opiskelijamäärät vaativat myös opetustiloja käyttöön. Lakivalmistelussa tulee tehdä ennakkoon tarkempaa selvitystä tilaukoulutuksen vaikutuksesta henkilöstön työmäärään, tilaresurssien riittävyyteen, sekä vaikutuksesta yleisesti korkeakouluopintojen toteuttamiseen.

Kommentoimut [EH1]: Alla ehdotus uusista kappaleista pienillä mahdollisilla muutoksilla

Ehdotus:

Lakiluonnos avaa työnantajille mahdollisuuden ostaa korkeakouluilta lisä- ja täydennyskoulutusta työntekijöilleen. Vaikka osaamistason nosto on positiivinen asia, jättää nykyinen lakiluonnos liikaa kysymysmerkkejä ilmaan. Kirjaus siitä, että tilaukoulutusta ei saa järjestää keinoilla, joilla voidaan kiertää normaali valintaprosessi opintoihin, on välttämätön. Lakiluonnos ei myöskään käytännössä esitä toimenpiteitä, miten taataan ja valvotaan, että tilaukoulutus ei vaikuta muun opetuksen laatuun ja opiskelijavalintoihin.

Tilaukoulutus tulee kuormittamaan työmäärältään koulutusta toteuttavien korkeakoulujen henkilöstöä. Laissa tulee kiinnittää erityistä huomiota niihin resursseihin, joilla taataan, että korkeakoulujen henkilöstön työkuorma ei kasva tilaukoulutusten myötä. Henkilöstön tulee pystyä häiriöttä keskittymään normaalien valintamenettelyiden kautta opiskelemaan valittujen opettamiseen sekä omaan tutkimustyöhönsä. Opetettavien kurssien opiskelijamäärät eivät saa kasvaa, koska tästä seuraisi arviointityön määrän kasvaminen ja sen laadun heikkeneminen. Käytännössä tilaukoulutukselle tulee siis palkata ylimääräistä

Lausunto

henkilöstä ja muodostaa omat opetusryhmänsä. Kasvavat opiskelijamäärät vaativat myös lisää opetustiloja käyttöön. Mikäli tilauskoulutus voidaan toteuttaa tutkintoon johtavana koulutuksena, on pidettävä huolta, että tilauskoulutuksen laadusta ei karsita esimerkiksi opetushenkilöstön osaamisen tai kontaktiopetuksen määrän suhteen.

Lakivalmistelussa tulee tehdä ennakkoon tarkempaa selvitystä tilauskoulutuksen vaikutuksista henkilöstön työmäärään, tilaresurssien riittävyyteen sekä yleisesti korkeakouluopintojen toteuttamiseen. Lakiin tulee myös kirjata, että työnantaja ei voi kiertää tilauskoulutuksen maksuvastuutaan. Tilauskoulutukseen ei tule voida valikoida työnantajan toimesta vain niitä henkilöitä, jotka sitoutuvat työskentelemään yrityksessä pitkään koulutuksen jälkeen ja tällä tavoin maksattaa koulutus työntekijällä. Maksuvastuu tulee yksiselitteisesti olla työnantajalla.

Lakiluonnoksessa riski osaamistason heikkenemiseen

Lakiluonnoksessa esitetään, että vieraskielisiä ylempään korkeakoulututkintoon johtavia opintoja voitaisiin lyhentää esim. 90 tai 60 opintopisteeseen lyhentäen näin kokonaistutkintopituutta 270 tai 240 opintopisteeseen. Esimerkiksi opettajaksi opiskelevien opinnot eivät nykyisellään anna opiskelijoiden mielestä riittävästi valmiuksia työelämään. Opintopistemäärien supistaminen heikentäisi entisestään opettajien osaamista ja näin myös välillisesti suomalaisten osaamista yleisesti. Vaikka nykyisellään ei vieraskielistä opettajankoulutusta juuri ole tarjolla, ei porttia entistä suppeamman opettajankoulutuksen järjestämiseksi tule avata.

Taloudellisesti lyhyemmän koulutuksen järjestäminen olisi ~~supistuneiden~~ pienentyneiden/vähentyneiden? varojen rinnalla houkutteleva väylä järjestää koulutusta. Myös monelle opiskelijalle nopeampi tutkinto voi olla houkuttelevampi vaihtoehto. Ei ole perusteltua, että saman tutkinnon voi kielestä riippuen suorittaa eri opintopistemäärillä.

Vaikka kansainvälisyyden lisäämistä on hyvä tukea, on tämä siihen väärä väylä. Lakiluonnokseen tulee kirjata, että kokonaisopintopistemäärä alemmalle ja ylemmälle korkeakoulututkinnolle tulee olla yhteensä 300 opintopistettä.

Kommentoimut [EH2]: Tarviiko numerot sijapäätetttä?

4.9.2018

Lausunto

Aleksi vehmassalo
Puheenjohtaja

Sanni Salmenoja
Varapuheenjohtaja